

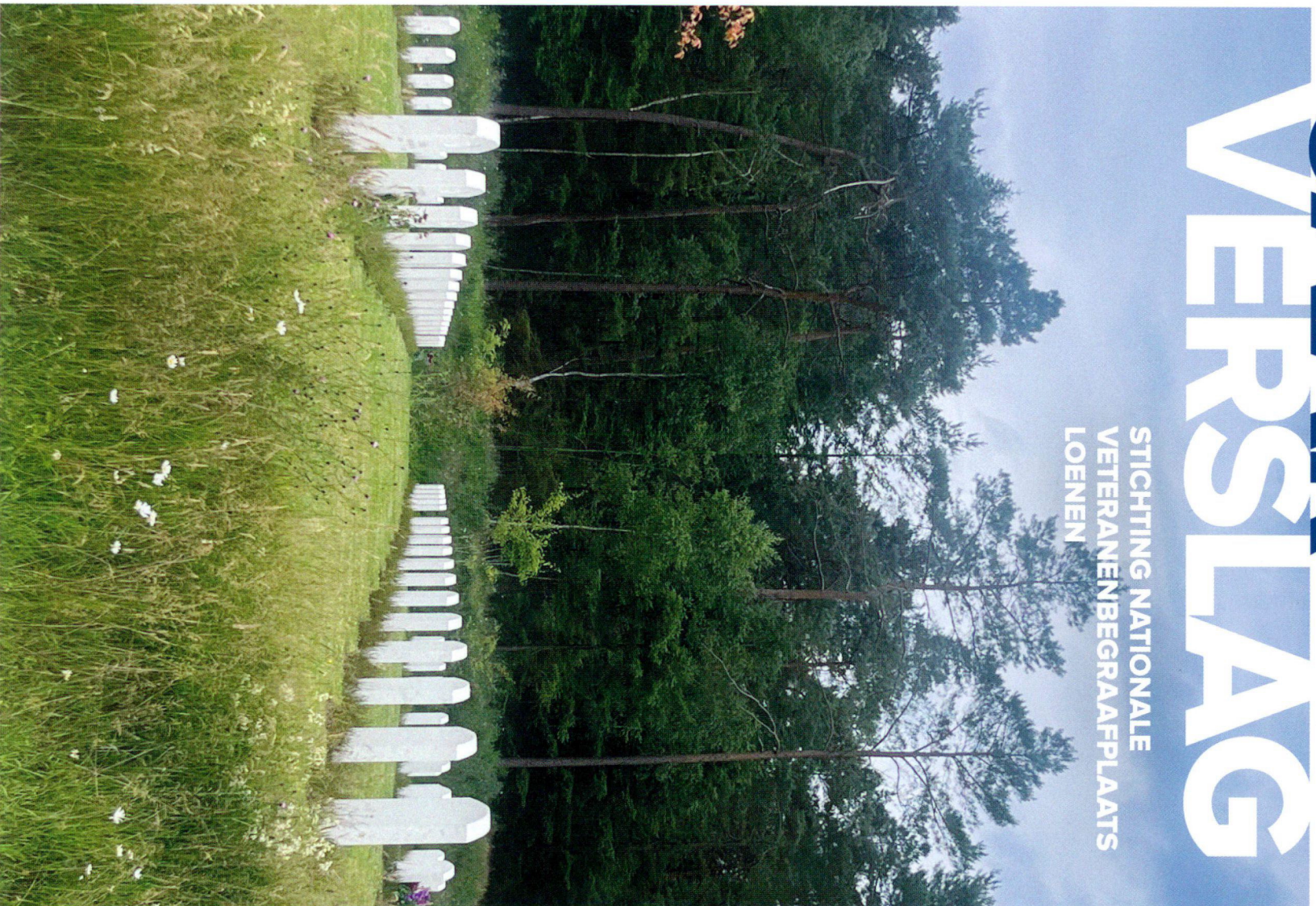

Nationale
Veteranenbegraafplaats
Loenen

2024

JAAR VERSLAG

STICHTING NATIONALE
VETERANENBEGRAAFPLAATS
LOENEN

INHOUD

- 03 VOORWOORD
- 04 HERDENKEN EN VERBINDEN
- 06 OPA KOOS VOOR DE RUST VAN DIT GROENE MILITAIRE LANDSCHAP
- 07 WE HERDENKEN MET VELEN ONZE GELIEFDEN
- 08 HIER LEER JE OMGAAN MET VERLIES
- 09 ALS MIJN TIJD KOMT, WIL IK BIJ HEINZ WORDEN BIJGEZET
- 10 MIJN OUDERS LIGGEN HIER PRACHTIG
- 11 IK GELOOF ECHT DAT FRANK ZICH LIET ZIEN DIE DAG
- 12 DE ZON SCHEEN OP HET GROTE WITTE KRUIS
- 13 WE WETEN ZEKER DAT DIT PAPS WENS ZOU ZIJN GEWEEST
- 14 GANG VAN ZAKEN EN FINANCIËN 2024
- 16 GANG VAN ZAKEN: EEN KORTE SCHETS
- 18 FINANCIËN: CIJFERS 2024
- 20 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN
- 22 IEDEREEN KAN ZÓ AANSLUITEN
- 24 WAT WIJ DOEN, DOET ERTOE
- 26 FONDSSEN, BESTUUR EN RAAD VAN ADVIES

Colofon

Uitgever: Stichting Nationale
Veteranenbegraafplaats Loenen

Redactie: Hein van Beek (hoofdredacteur),
Annet de Groot (eindredacteur), Nico Geerts,
Jori Schimmel, Fred Sotthewes

Fotografie: Hein van Beek, Cornelis de Bruijne,
Eva Bijl, Sebastiaan Vonk e.a.

Concept: Boubeek & Partners

Vormgeving: More CC

Fotografie cover: Hein van Beek

Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen
Groenendaalseweg 68
7371 EZ Loenen

Postadres: Van Bijnenlaan 11
3972 GS Driebergen-Rijsenburg

info@veteranenbegraafplaats.org
veteranenbegraafplaats.org

Alle rechten blijven te allen tijde voorbehouden aan
Stichting Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnames, of
enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining niet
toegestaan.

2025 © Stichting Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen

VOORWOORD

Het thema van dit jaarverslag is 'nabestaanden'. In dit verslag delen acht achterblijvers hun persoonlijke verhaal. Het idee om hun stemmen een plaats te geven, ontstond tijdens een van onze jaarlijkse nabestaandendag. Deze bijzondere bijeenkomst vindt elk jaar plaats op de laatste donderdag van juni, vlak voor Nationale Veteranendag, en wordt inmiddels bezocht door zo'n honderdvijftig personen.

Hun verhalen vormen samen een ontroerend en veelzijdig beeld van wat de Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen betekent voor overleden veteranen, hun dierbaren en andere bezoekers: een waardige rustplaats, middenin de Veluwe natuur, met een indrukwekkende begraafplaats en een bloemrijk strooiveld. Een plek van eer, rust en herinnering.

Namens het bestuur van de Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen wil ik graag mijn oprechte dank uitspreken aan iedereen die zich met hart en ziel inzet voor deze bijzondere plek. Dankzij uw betrokkenheid en toewijding is de begraafplaats uitgegroeid tot wat die vandaag is: een plek die blijvend verbindt en troost biedt. ♣

Seger van Voorst tot Voorst

Voorzitter Stichting Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen

HERDENKEN EN VERBINDEN

NABESTAANDEN AAN HET WOORD

Velen die op Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen hun laatste rustplaats hebben gevonden, droegen een schat aan ervaringen met zich mee. Hun namen staan in steen gebeiteld op de zerken of zijn vermeld op de namenzuilen bij het strooiveld. Achter elke naam schuilt een verhaal: van militaire plicht, van medemenselijkheid, van kameraadschap en van offers die vaak verder reiken dan het uniform. Die verhalen, verteld door nabestaanden en kameraden, houden de geschiedenis levend.

De veteranenbegraafplaats is een oase van rust. Tussen het groen, onder de hoge bomen, zijn de rustplaatsen met zorg en waardigheid aangelegd. Hier wordt niet alleen herdacht, maar ook verbonden. Bezoekers lopen langs rijen namen en lezen, fluisteren, herinneren. Soms klinkt een lach om een anekdote, soms heerst de stilte door wat niet meer gezegd kan worden.

Op de Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen komt veel samen: verleden en heden, plicht en menselijkheid. Het is een plaats waar we niet alleen denken aan wat verloren is, maar ook aan wat blijft: de moed, de toewijding, en het besef dat vrede nooit vanzelfsprekend is.

Hier, in een serene omgeving, vinden veteranen niet alleen hun laatste rustplaats, maar ook erkenning. Hun verhaal wordt hier onderdeel van een groter geheel: het geheugen van een land dat dankbaar is.

In dit jaarverslag laten wij de nabestaanden van acht veteranen aan het woord. Zij kwamen bijeen op de laatste donderdag van juni, de landelijke herdenkingsdag van de NVBL, en vertelden met liefde over wat hen naar Loenen bracht. 🌿

‘Op de Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen komt veel samen: verleden en heden, plicht en menselijkheid.’

OPA KOOS VOOR DE RUST VAN DIT GROENE MILITAIRE LANDSCHAP

ANUSJKA COOMAN, KLEINDOCHTER VAN SERGEANT-MAJOR ARMAND COOMAN, KONINKLIJKE LANDMACHT

'Mijn opa Armand Cooman werd in 1928 geboren in Paramaribo. Op vijftienjarige leeftijd begon hij zijn loopbaan in het leger en werd hij opgeleid tot technisch specialist. In 1947 vertrok hij naar Nederlands-Indië, waar hij werd ingelijfd bij het KNIL, het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger. Zijn mooiste herinnering aan die tijd was de ontmoeting met zijn grote liefde Anna Kwakoe. Ze trouwden jong: hij was eenentwintig, zij zestien jaar.

'Na de onafhankelijkheid van Indonesië verbleven ze kort in Nederland. Opa keerde daarna terug naar Paramaribo en ging werken bij de TRIS, de Troepenmacht in Suriname, onderdeel van de Koninklijke Landmacht. Zijn laatste missie bestond uit het stroomlijnen van

'Het graf biedt plaats aan twee personen.'

de overdracht van materieel aan de SKM, de Surinaamse Krijgsmacht. Na de onafhankelijkheid van Suriname in 1975 verhuisde het gezin definitief naar Nederland. Daar werkte hij tot zijn pensioen bij het OCTD, het Opleidingscentrum Technische Dienst in de Kromhoutkazerne in Utrecht.

'Opa was militair in hart en nieren: stipt, plichtsgetrouw, streng, maar ook zorgzaam en liefdevol. Hij verwachtte discipline van zichzelf, zijn kinderen en zijn kleinkinderen. Van hem kreeg ik het advies om geneeskunde te gaan studeren, 'omdat er altijd dokters nodig zijn'. Ik luisterde naar hem en ontdekte dat arts het mooiste beroep is dat er bestaat. Daar ben ik hem eeuwig dankbaar voor.

'Het verraste ons dat hij hier begraven wilde worden. Jarenlang sprak hij over crematie, maar uiteindelijk koos hij voor de rust van dit groene militaire landschap. Een week na zijn begrafenis vonden we reeënsoren bij zijn graf; voor mij het bewijs dat hij het juiste heeft gekozen.

'Het graf biedt plaats aan twee personen. Wij denken dat oma Kwakoe het een prachtig idee zal vinden om hier, als het zover is, met hem te worden herenigd. Ze waren immers bijna vijfenzeventig jaar getrouwd.' 🌸

WE HERDENKEN MET VELEN ONZE GELIEFDEN

ADJUDANT-ONDEROFFICIER GEORGE BROUWER, KONINKLIJKE LUCHTMACHT, WEDUWNAAR VAN CORRIE BROUWER-VAN STAALDUINEN

'Ik kom hier zo graag. Mijn lieve Corrie ligt hier begraven. Zij is dit voorjaar overleden. We kenden elkaar al sinds 1961. Corrie werkte toen bij de Koninklijke Marine als schrijver der eerste klasse, als Marva, in de buitenhaven van Den Helder. Later werd zij overgeplaatst naar Den Haag, als schrijver der eerste klasse ter ondersteuning van de staf.

'Zelf begon ik mijn loopbaan bij de Koninklijke Marine bij de operationele dienst als matroos der eerste klasse. In 1967 maakte ik de overstap naar de Koninklijke Luchtmacht, waar ik korporaal gevechtsleiding werd. Tien jaar later specialiseerde ik me als sergeant-majoor in verbindingen. Ik werkte onder meer vijf jaar in Duitsland voor de NAVO, op het radarstation in Uedem. Mijn veteranenstatus heb ik onder meer verdiend in Nieuw-Guinea en in HQ Port-au-Prince Haïti als communicatiespecialist ter ondersteuning van het Nederlands Detachement Korps Mariniers.

'Een indrukwekkende, zinnvolle dag.'

'Mijn eerste kennismaking met defensie-uitvaarten was al in 2014. Toen raakte ik in gesprek met de specialist Bijzondere Uitvaarten van Monuta. We hadden direct een bijzonder contact. In 2022 spraken we over de Nationale Veteranen-begraafplaats in Loenen: een indrukwekkende plek waar veteranen én hun partners kunnen worden begraven. De keuze was snel gemaakt: dit zou onze laatste rustplaats worden. Helaas is mijn Corrie mij voorgegaan.

'Ik kom hier graag. Bezoek dan haar graf, waarop onlangs een prachtige marmeren steen is geplaatst. Op 2 augustus jongstleden was ik hier samen met mijn kinderen en kleinkinderen op de geboortedag van Mama Oma Corrie, een bijzonder moment. Ook woonde ik de nabestaandendag in juni bij. Wat een indrukwekkende zinnvolle dag, met prachtige muziek, de taptoe en ons volkslied. Samen met velen herdachten we onze geliefden. Dat werkt zo verbindend. Wat het extra speciaal maakt, is dat je hier nazaten van oud-collega's ontmoet. En een oude maat van mij ligt zelfs vlak bij Corrie. Hoe mooi is dat?' ❀

HIER LEER JE OMGAAN MET VERLIES

LILIANE SPIER, DOCHTER VAN LUITENANT-KOLONEL TIVADAR SPIER, KONINKLIJKE LANDMACHT, EN ZIJN ECHTGENOTE BABS SPIER-MARKUS

'Mijn vader was infanterist. Het was een grote eer dat hij na de opening als eerste werd bijgezet op deze bijzondere plek. Zijn laatste rustplaats, als eerste – dat had symboliek. Hij verzocht mij een passende rustplaats te zoeken voor hem en mijn moeder. In mijn zoektocht hield ik steeds één ding in gedachten: een militaire omgeving in de bossen zou het beste zijn voor hem. Na gesprekken met onder meer het Kapittel der Militaire Willems-Orde, kwam ik uiteindelijk in contact met de Oorlogsgravenstichting. Zij vertelden me over plannen voor een veteranenbegraafplaats. Jarenlang volgde ik de ontwikkelingen op de voet.

'Mijn vader, luitenant-kolonel Tivadar Spier (1916–2010), zat tijdens de Tweede Wereldoorlog in het verzet. Daarna werd hij in Engeland

opgeleid tot militair en diende hij in Nederlands-Indië, Korea en Nederland. In Indië ontmoette hij mijn moeder, Babs Spier-Markus (1923–1993), die daar werkte voor het Rode Kruis. Het was liefde op het eerste gezicht. Ze hebben elkaar door dik en dun gesteund, en liggen hier nu ook samen begraven: een belangrijk symbool van hun verbondenheid, en voor ons een diep gevoel van waardering en erkenning.

'De natuurlijke omgeving is voor mij troostrijk en inspirerend. Hier leer je omgaan met verlies. In onze cultuur raken we de verbinding met de dood soms kwijt, maar hier is deze voelbaar. De verbondenheid op de veteranenbegraafplaats raakt me diep, het geeft kracht. Je voelt dat herinneringen hier blijven leven. Onsterfelijkheid is hier tastbaar.' ✿

**'Herinneringen
blijven hier leven.'**

ALS MIJN TIJD KOMT, WIL IK BIJ HEINZ WORDEN BIJGEZET

**WILMA DOORNEBOSCH, WEDUWE VAN LUITENANT-KOLONEL
HEINZ DOORNEBOSCH, KONINKLIJKE LUCHTMACHT**

'Heinz was vier jaar ziek. Hij wilde niet in het ziekenhuis verblijven, dus heb ik hem het laatste jaar thuis verzorgd. Ik zegde mijn baan als beveiliging op, maar ik zou die tijd niet hebben willen missen.

Zijn carrière begon bij de Koninklijke Landmacht in de logistiek, waar hij uniformen distribueerde. Hij was sociaal en slim en mocht een hbo-opleiding logistiek volgen in Arnhem. Later stapte hij over naar de Koninklijke Luchtmacht, waar hij met veel plezier in de logistiek bleef werken. Dat deed hij op verschillende locaties. Hij ging twee keer op missie naar Afghanistan, in 2003 en 2004. De eerste keer moest hij na een maand terug vanwege een beenblessure. Het jaar daarop ging hij opnieuw en had daar een goede tijd.

'De Luchtmacht betekende veel voor ons. Vooral geestelijk verzorger Sietse Sinnema was een grote steun. Hij werkt nu bij het Veteraneninstituut en ik spreek hem nog steeds elke maand. De afscheidsdienst op Soesterberg was indrukwekkend, met zo'n tweehonderd aanwezigen. De bijzetting in Loenen gebeurde in besloten kring.

Zoon Jordy, Wilma, zoon Joël, dochter Nicky met kleindochter Lea (vlnr) bij het graf van luitenant-kolonel Heinz Doornebosch. Op de voorgrond kleinzoon Mitch.

**'Tien keer per jaar
ga ik op bezoek
in Loenen.'**

'Een deel van zijn as staat thuis in een mooie urn. Zo is hij nog bij me. Ik bezoek Loenen zo'n tien keer per jaar: op herdenkingsdagen en tussendoor. Meestal met de elektrische fiets vanuit Dieren, samen met mijn hond Daisy. Als mijn tijd komt, wil ik bij Heinz worden bijgezet op de veteranenbegraafplaats. Ik hoor bij hem en hij bij mij. Dan is de cirkel rond.' ❀

MIJN OUDERS LIGGEN HIER PRACHTIG

**ROOS VAN BASTELAAR-KOERNAP, DOCHTER VAN SOLDAAT DER
EERSTE KLASSE JOOP KOERNAP, KNIL, EN ZIJN ECHTGENOTE
WILHELMINA (MIEP) KOERNAP-VERMAAT**

'Zodra mijn vader Joop Koernap hoorde dat de Nationale Veteranenbegraafplaats was geopend, was de beslissing snel genomen: daar wilde hij begraven worden. Moeder was het daar volmondig mee eens, mede omdat zij hier mocht worden bijgezet. En zo is het gegaan. Vader werd begin januari 2021 op de NVBL begraven, na een kortstondige ziekte. Hij had een hartkwaal. Moeder volgde vier jaar later, begin dit jaar.

**'Vader hield altijd
contact met zijn
kameraden.'**

'Vader was een Indiëganger. Hij diende van 1946 tot 1949 als paracommando bij het RST, het Regiment Speciale Troepen, van het KNIL, het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger. Hij meldde zich vrijwillig. Een grote, sterke man, die – zoals zovelen – veel heeft meegemaakt in voormalig Nederlands-Indië. Zo was hij erbij toen Soekarno werd gearresteerd en onder huisarrest werd geplaatst op Bangka-eiland.

'Na zijn terugkeer – per SS Rotterdam – had vader het moeilijk. In die tijd was er nauwelijks aandacht voor veteranen uit Nederlands-Indië.

'Vader heeft altijd contact gehouden met zijn kameraden uit zijn eenheid en hij was actief lid van de BOP, de Bond van Oud-Parachutisten. Jaarlijks kwamen ze samen op de commando-kazerne in Roosendaal, altijd met een 'blauwe hap', een Indische maaltijd. Onder elkaar voelden ze zich verbonden.

Hij werkte als elektrisch fotolasser; zwaar werk. Vanaf zijn drieënvijftigste werd hij behandeld voor een posttraumatische stressstoornis (PTSS). Uiteindelijk werd hij volledig afgekeurd. Moeder heeft hem steeds door dik en dun gesteund. Ja, mijn ouders liggen hier prachtig, dat hebben zij wel verdiend.' 🌸

Rein van Noord, Hanneke van Noord-Bij, Arnold van Bastelaar en Roos van Bastelaar-Koernap bij de steen van paracommando Regiment Speciale Troepen Joop Koernap en zijn echtgenote Miep.

IK GELOOF ECHT DAT FRANK ZICH LIET ZIEN DIE DAG

SANDRA BELDER, WEDUWE VAN SOLDAAT FRANK VAN IDSINGA, KONINKLIJKE LANDMACHT

'Frank van Idsinga, mijn overleden echtgenoot, werd op achttienjarige leeftijd als dienstplichtig militair uitgezonden naar Libanon (november 1982 – mei 1983), waar hij radioman werd bij het 1st Dutch Infantry Coy Unifil op Post 7-4 in Majdal Zoun. Hij had daar een prachtige tijd, maakte vrienden voor het leven. Hij had zijn rijbewijs al en mocht daarom vaak patrouille rijden.

'Tot aan zijn dood in 2020 bleef hij actief binnen de DIC-1 Veteranenmotorclub. Zijn motorvrienden zijn nu een grote steun voor mij. Met hen reed ik een keer achterop de motor naar Loenen. We liepen naar het strooiveld, zij allemaal met een rode roos – ik met een witte. Plots verscheen er een vlinder, die twee keer op mijn roos ging zitten. Zo bijzonder en onverwacht, ik geloof écht dat Frank zich liet zien.

Zulke bijzondere momenten ervaar ik vaker op de NVBL: plotselinge windvlagen, zon na regen... alsof de natuur even meebeweegt. De omgeving hier raakt me. In de zomer staan overal bloemen in bloei en soms zie je zelfs wild. Zoiets vind je nergens in Nederland, zo bijzonder. Als het zover is, wil ik hier ook graag worden uitgestrooid.'

Frank is gecremeerd op Hofwijk in Rotterdam. Een deel van zijn as heb ik daar uitgestrooid, een deel hier op de NVBL. Wat ik over heb, bewaar ik voor bijzondere reizen. Zo wilden Frank en ik ooit met z'n tweeën naar Japan. Nu ga ik met mijn zus. Ik neem dan een klein zakje met zijn as mee, om op een bijzondere plek uit te strooien – op die manier gaan we daar toch samen naartoe.' 🌸

'Als het zover is, wil ik ook hier worden uitgestrooid.'

DE ZON SCHEEN OP HET GROTE WITTE KRUIS

RENATE VOOGT, DOCHTER VAN MATROOS DER EERSTE KLASSE BIJZONDERE DIENST WEERKUNDIGE FRANS VOOGT, KONINKLIJKE MARINE

'Vader werd geboren in Batavia in het toenmalige Nederlands-Indië, als oudste van twaalf kinderen. Na de Indonesische onafhankelijkheid kwam het gezin naar Nederland en vestigde zich in Mijdrecht. Het waren financieel lastige tijden, maar toch hadden ze het goed. Grootmoeder hield het gezin altijd hecht bij elkaar. Verjaardagen waren echte kumpulan: groepsbijeenkomsten waar bijna iedereen bij was, met heerlijk Indisch eten en muziek. Die traditie zetten wij nog steeds voort.

'Via het Veteraneninstituut wist vader allang van de NVBL, maar hij ging er eigenlijk nooit heen om poolshoogte te nemen. Pas op zijn sterfbed zei vader dat hij op de veteranenbegraafplaats in Loenen wilde worden begraven. Zonder poespas, voegde hij eraan toe. Vader kreeg zijn veteranenstatus door zijn inzet bij de Koninklijke Marine op het vliegdekschip Hr. Ms. Karel Doorman, tijdens het conflict in Nieuw-Guinea (1949–1962).

'Na zijn overlijden nam onze uitvaartverzorger direct contact op met de begraafplaatscoördinator van de NVBL. We waren snel welkom. Hij ontving ons in de aula. Het was prachtig winterweer, de zon scheen op het grote witte kruis dat op een heuvel in de verte staat – het voelde meteen alsof vader de juiste plek had gevonden.

'De uitvaart was bijzonder. Met veel familie, mooie woorden en vaders favoriete muziek. Ik denk er nog vaak aan terug. De bijeenkomst voelde als een kumpulan: warm, verbonden en vol herinneringen.

'De bijeenkomst voelde als een kumpulan.'

Ik woon in Apeldoorn, dichtbij Loenen. Samen met mijn dochter bezoek ik af en toe vaders graf. We nemen eten en drinken mee, praten over vroeger en genieten van de stilte en de rust. Die plek heeft iets heel bijzonders. Ook ga ik elk jaar in juni naar de herdenkingsavond. Het is indrukwekkend om samen met anderen een witte anjer bij vaders graf te leggen. Na afloop is er altijd een gezellige nazit; daar heb ik inmiddels een aantal interessante mensen leren kennen, van wie eentje ook op de Karel Doorman heeft gevaren. ✚

WE WETEN ZEKER DAT DIT PAPS WENS ZOU ZIJN GEWEEST

**SANDRA VAN LOOIJ, DOCHTER VAN LUITENANT-KOLONEL
WIL VAN LOOIJ, KONINKLIJKE LANDMACHT, EN
LOES VAN LOOIJ-BREKELMANS**

'Mijn vader studeerde rechten, maar koos na zijn militaire dienst uiteindelijk voor een carrière in het leger. Het was hem zó goed bevallen dat hij bleef. Als militair maakte hij veel mee, en wij als gezin mochten meegenieten van een bijzonder leven. Vader was een militair met gepaste trots.

'We woonden jarenlang in het buitenland: eerst in Mönchengladbach, vervolgens in Seedorf en Heidelberg (Duitsland) en ten slotte in Mons (België). Daar sloot mijn vader zijn loopbaan af als verbindingsofficier bij SHAPE, Supreme Headquarters Allied Powers Europe. Voor mijn broer en mij waren deze uitzendingen een kans om ons volledig te ontplooiën. Alles was uitstekend geregeld: goede scholen,

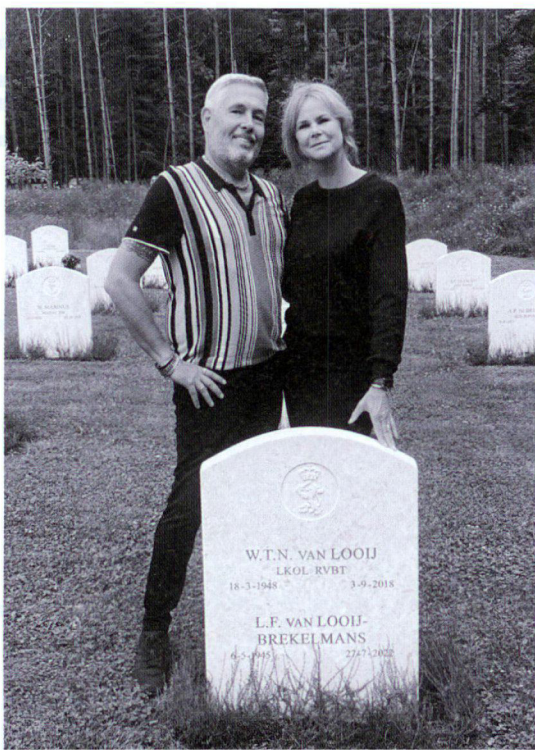
sportfaciliteiten, en bovenal een warm nest. Mam voelde dat net zo. Onze ouders vormden een hecht team, bespraken alles samen. Mijn moeder volgde, zoals bij de functie van haar man paste, en was daar tevreden mee. Pap ging twee keer op missie: zes maanden met UNPROFOR in voormalig Joegoslavië, en in 1994–1995 met DUTCHBAT 3 in Bosnië.

**'Vanuit de aula heb je een
indrukwekkend uitzicht.'**

'Na mijn vaders overlijden in 2018 werd in 2020 besloten hem bij te zetten op de Nationale Veteranenbegraafplaats. Hij wist niet dat deze prachtige, eervolle plek in ontwikkeling was, maar we weten zeker dat dit zijn wens zou zijn geweest, om samen met mam hier te liggen.

'Tot slot wil ik graag noemen hoe bijzonder het Herdenkings- en Educatiecentrum is. De architectuur is strak en met militaire perfectie ontworpen, met vloeiend in elkaar overlopende ruimtes. Vanuit de aula is er een indrukwekkend uitzicht op het kruis op het ereveld, wat deze plek extra bijzonder maakt.' 🌻

Sandra van Looij en haar partner Raymond Houtenbos bij de laatste rustplaats van Sandra's vader Wil van Looij en haar moeder Loes.

GANG VAN ZAKEN EN FINANCIËN 2024

De hierna opgenomen informatie omtrent de gang van zaken en de financiële cijfers over 2024 zijn ontleend aan het door het bestuur vastgestelde jaarverslag 2024. Bij de in dat jaarverslag opgenomen jaarrekening is door accountant Share Impact Audit & Assurance B.V. een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Belangstellenden kunnen dit jaarverslag bij de secretaris van de stichting opvragen via info@veteranenbegraafplaats.org.

De Fanfare 'Bereden Wapens' brengt een muzikaal saluut tijdens de jaarlijkse herdenkingsavond die de laatste donderdag vóór Nationale Veteranendag eind juni wordt gehouden.

GANG VAN ZAKEN

EEN KORTE SCHETS

De stichting beheert en exploiteert de veteranen-begraafplaats in Loenen. De veteranenbegraafplaats bevindt zich aan de Groenendaalseweg 68, direct aanpalend aan het Nationale Ereveld Loenen. Op de grens tussen de veteranenbegravingplaats en het ereveld staat het Herdenkings- en Educatiecentrum van de Oorlogsgravenstichting (OGS). Dit centrum doet tevens dienst als aula voor een veteranenuitvaart.

De stichting heeft geen personeelsleden. Alle activiteiten worden door het bestuur ter uitvoering belegd bij derden: hierbij zijn OGS, Monuta en de Vereniging Vrijwilligers de belangrijkste partijen.

We werken op veel terreinen samen met OGS en hebben dat geregeld in een dienstverleningsovereenkomst. Ook draagt de stichting bij aan de exploitatie van het Herdenkings- en Educatiecentrum, gebaseerd op de mate van het gebruik door de stichting. De Vereniging Vrijwilligers NVBL en OGS te Loenen ondersteunen de veteranenbegraafplaats, het ereveld en het Herdenkings- en Educatiecentrum met menskracht.

De begraafplaatscoördinatie en in ruime zin de daaraan gekoppelde activiteiten worden voor de stichting verricht door Monuta. Uiteraard kunnen alle uitvaartondernemers op de veteranenbegraafplaats terecht.

In 2024 hebben zeventien begrafenissen en dertien verstrooiingen plaatsgevonden.

Ter vergelijking: in 2023 waren dit twintig begrafenissen en acht verstrooiingen. Er werden in 2024 drie reserveringen gemaakt voor een graf, tegen vier in 2023. Verantwoording hierover is opgenomen in de samengevatte financiële overzichten van 2024 hieronder.

Over 2024 zijn baten, inclusief subsidies, gerealiseerd van (afgerond) 233.000 euro, waren de kosten 184.000 euro en was er een positief saldo van baten en lasten van 49.000 euro. Vorig jaar was dit een tekort van 25.000 euro. De voornaamste redenen voor het hogere saldo zijn een bijdrage van het ministerie van Defensie, de lagere kosten voor grafstenen (door de timing van het plaatsen) en hogere opbrengsten én kosten van begrafenissen door meer inzet van dienstverlening. Met het positieve saldo kunnen we voorzichtig een algemene reserve en bestemmingsreserves opbouwen.

Dat is geen doel op zich, we zijn immers een stichting zonder winstoogmerk, maar een geringe buffer kan geen kwaad, gegeven ook de langjarige verplichtingen die we als stichting hebben. Het is de bedoeling dat de jaarlijkse bijdrage van het ministerie van Defensie vrijwel volledig wordt aangewend voor afgesproken bestemde-

doeluitgaven. Daarmee zullen de bestemmingsreserves op een bescheiden peil blijven.

Stichting Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen is aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en zet zich in voor het algemeen belang. De investeringen en exploitatie-uitgaven zijn hoog, om de uitstraling en waarde-ghed te behouden. Daarom worden uitvaart- en grafkosten in rekening gebracht. De exploitatie wordt verder ondersteund met bijdragen die de stichting ontvangt van gulle gevers. Giften en schenkingen aan de stichting zijn fiscaal aftrekbaar. Omdat de stichting de grafsteen betaalt en de middelen daarvoor uit een specifieke bestemmingsreserve haalt, worden gevers vooral opgeroepen om te doneren voor een grafsteen. Op de website en op de achterpagina van dit jaarverslag is hiervoor een QR-code opgenomen.

Namens het bestuur

Seger van Voorst tot Voorst, voorzitter

Loenen, november 2025

FINANCIËN

CIJFERS 2024

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

In euro's

	31-12-2024	31-12-2023
Baten		
Subsidies	134.000	47.479
Giften	1.135	10.225
Opbrengst begrafenissen, bijzettingen en verstrooiingen	67.426	49.941
Opbrengst grafrechten en onderhoud graven	29.242	30.244
Som der baten	231.803	137.889
Lasten		
Kosten begrafenissen, bijzettingen en verstrooiingen	61.503	48.948
Kosten onderhoud begraafplaats	38.487	19.148
Kosten grafstenen	22.517	35.659
Promotie en marketing	21.449	26.184
Overige kosten en bijdragen	39.730	34.391
Som der lasten	183.686	164.330
Financiële baten en lasten	1.601	1.007
Saldo baten en lasten	49.718	(25.434)
Bestemming van saldo baten en lasten		
Toevoeging bestemmingsreserves	101.135	10.225
Onttrekking bestemmingsreserves	(82.958)	(35.659)
Toevoeging overige reserves	31.541	
Totaal	49.718	(25.434)

BALANS PER 31 DECEMBER 2024

(na bestemming van het resultaat)

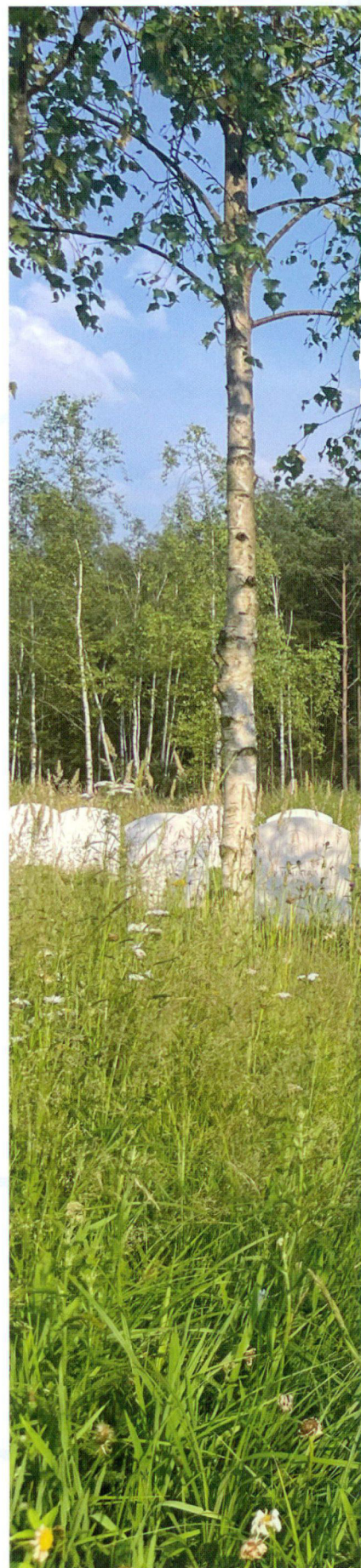
Activa in euro's	2024	2023
Vlottende activa		
Nog te ontvangen subsidie		28.664
Vlottende vorderingen	29.869	70.232
Liquide middelen	304.616	241.078
	334.485	339.974
Totaal activa	334.485	339.974
Passiva in euro's		
Eigen vermogen		
Stichtingskapitaal	0	0
Bestemmingsreserves	19.778	1.601
Overige reserves	31.541	0
	51.319	1.601
Voorzieningen		
Groot onderhoud	20.000	
Langlopende schulden		
Ontvangen bedragen voor grafrechten en grafonderhoud	224.622	188.339
Kortlopende schulden		
Crediteuren		14.382
Overige kortlopende schulden	38.544	135.652
	38.544	150.034
Totaal passiva	334.485	339.974

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

De opbrengsten uit grafrechten en onderhoud graven worden toegerekend aan meerdere jaren, waardoor een langlopende schuld op de balans is opgenomen. Subsidies bestaan uit bijdragen van het ministerie van Defensie en het Vfonds. De kosten voor onderhoud van de begraafplaats, voor grafstenen en voor promotie en marketing worden grotendeels onttrokken aan bestemmingsreserves.

De Stichting voegt aan deze reserves de middelen toe die zij ontvangt van het ministerie van Defensie en giften van gulle gevers voor een grafsteen. De overige kosten bestaan hoofdzakelijk uit accountants- en advieskosten, bijdragen aan het Herdenkings- en Educatiecentrum, vergoedingen aan de vrijwilligers en verzekerings- en reiskosten.

IEDEREEN KAN ZÓ AANSLUITEN

JAN MARECHAL, VRIJWILLIGER WERKGROEP RONDLEIDINGEN, VOORLICHTING EN EDUCATIE, VERENIGING VRIJWILLIGERS NVBL EN OGS TE LOENEN

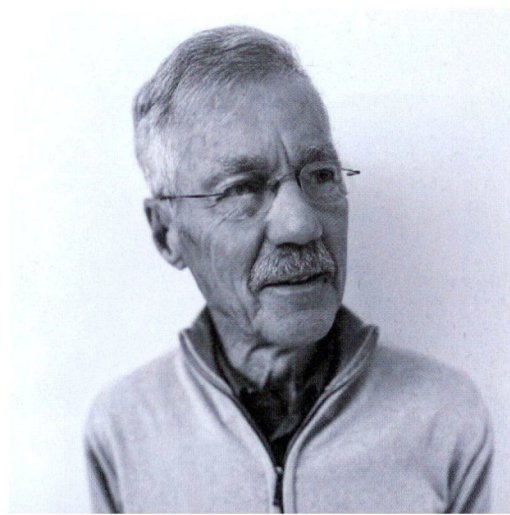
'Als voormalig geschiedenisleraar – ik was vierenveertig jaar verbonden aan de Koninklijke Scholengemeenschap in Apeldoorn – vind ik het een voorrecht om rondleidingen te geven op het Ereveld Loenen en de Nationale Veteranenbegraafplaats. Informeren en het delen van verhalen zit me in het bloed.

'Al voordat de NVBL bestond – de opening was in 2020 – was ik als vrijwilliger actief op het ereveld. Met de komst van de veteranenbegraafplaats en het Herdenkings- en Educatiecentrum is het hier alleen maar rijker geworden.

'De rondleiding begint altijd op het ereveld. Daar vertel ik over de ontstaansgeschiedenis en lopen we langs verschillende graven en de kapel. Daarna gaan we naar het Herdenkings- en Educatiecentrum, waar we een indrukwekkende korte film bekijken en de interactieve tentoonstelling bezoeken. Er is ook gelegenheid om iets te drinken en – niet onbelangrijk – er zijn goede sanitaire voorzieningen.

'Op de veteranenbegraafplaats bezoek ik vrijwel altijd of het graf van vlieger luitenant-ter-zee 2OC Christine Martens of het graf van tactisch coördinator luitenant-ter-zee 2OC Erwin Warnies. Christine kwam op vierendertigjarige leeftijd en Erwin op drieëndertigjarige leeftijd om het leven bij een helikoptercrash in het Caribisch gebied, nabij Aruba. Een groot drama... Het ongeval gebeurde tijdens de terugvlucht naar het stationsschip Zr. Ms. Groningen, in het zicht van de bemanning. Twee andere bemanningsleden overleefden de ramp, gelukkig zonder ernstig lichamelijk letsel.

'De rondleidingen vinden elke zondag plaats en starten om 11.00 uur. Reserveren is niet nodig: kom gewoon naar de entree van het Nationaal Ereveld Loenen en sluit aan. Voor een educatieve schoolrondleiding kan via educatie@ogs.nl een afspraak worden gemaakt.' ✿

'Het delen van verhalen zit me in het bloed.'

WAT WIJ DOEN, DOET ERTOE

VERENIGING VRIJWILLIGERS NVBL EN OGS TE LOENEN

De Stichting Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen (NVBL) heeft geen personeelsleden, maar maakt voor ondersteunende activiteiten gebruik van de daartoe opgerichte Vereniging Vrijwilligers NVBL en de OGS (Oorlogsgravenstichting). De vereniging, een gemêleerde groep gepassioneerde mensen met vrede en vrijheid hoog in het vaandel, mag zich in een gestage groei verheugen; een mooie, maar ook noodzakelijke ontwikkeling, omdat het aantal activiteiten op het terrein toeneemt. Het groeiende aantal uitvaarten, herdenkingen, rondleidingen, schoolbezoeken en bezoeken van andere (veelal militaire) groepen vraagt om een continue inzet van de vereniging.

Aanvankelijk verliep de werving van vrijwilligers enigszins moeizaam, want zoals het gezegde luidt: 'onbekend maakt onbemind'. En een begraafplaats staat nu eenmaal niet bij iedereen bovenaan het lijstje van favoriete werkplekken. Maar mede dankzij een reeks advertenties in de lokale media over deze indrukwekkende plek in Loenen, raken steeds meer mensen geïnteresseerd in het eervolle vrijwilligerswerk.

Dat het werk van de vereniging enorm wordt gewaardeerd, blijkt uit de vele positieve reacties van bezoekers en nabestaanden. Zij zien deze plek als een baken van rust, waar zij ook terecht kunnen voor een luisterend oor. Zoals een dame die recentelijk haar dierbare echtgenoot verloor in een brief aan alle werkgroepen schreef:

Het is niet goed in woorden uit te drukken welke betekenis het heeft dat – binnen en buiten de muren van het Herdenkings- en Educatiecentrum – alles rondom het graf sereen en veilig verloopt, er rust is en familie en genodigden respectvol worden opgevangen.

U heeft er mede voor gezorgd dat de intens verdrietige, maar onvermijdelijke dag voor mij tevens een waardevolle dag werd. En naar wat ik terugkrijg van aanwezigen hebben anderen dat ook zo ervaren.

Deze mooie woorden onderstrepen het: wat wij doen, doet ertoe!

'U heeft er mede voor gezorgd dat de intens verdrietige, maar onvermijdelijke dag voor mij tevens een waardevolle dag werd.'

FONDSEN, BESTUUR EN RAAD VAN ADVIES

STICHTING NATIONALE VETERANENBEGRAAFPLAATS LOENEN [NVBL] EN DE OORLOGSGRAVENSTICHTING [OGS] HEBBEN DE NATIONALE VETERANENBEGRAAFPLAATS, DE AULA EN HET HERDENKINGS- EN EDUCATIECENTRUM KUNNEN REALISEREN DANKZIJ GENEREUZE FINANCIËLE BIJDRAGEN VAN:

- Vfonds (Stichting Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg)
- Provincie Gelderland
- Ministerie van Defensie
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
- Gemeente Apeldoorn
- Stichting Aanmoedigingsfonds van de Koninklijke Facultatieve
- Stichting Waardering Erkenning Politie
- Dr. C.J. Vaillant Fonds
- Aegon NV
- Monuta
- Technisch Bureau Magma BV
- Rabobank Apeldoorn en omgeving
- Stichting Bandos, 11 Luchtmobiele Brigade
- HLG accountants en adviseurs
- Q-TC Nederland BV
- Stichting Nationaal Katholiek Thuisfront
- Green Paper Association
- Boomkwekerij Ebben BV

BESTUUR EN RAAD VAN ADVIES STICHTING NATIONALE VETERANENBEGRAAFPLAATS LOENEN

Bestuur

S.E. baron van Voorst tot Voorst,
voorzitter vrijwilligers, contactpersoon
overheden, externe betrekkingen
Genmaj. b.d. G.F. Soththewes,
vicevoorzitter Herdenkings- en
Educatiecentrum, contactpersoon
OGS, marketing & communicatie,
fondsenwerving
Bgen. W.P.J. Van Broekhoven, eerste
secretaris (per 24 november 2025),
secretariaat, contactpersoon Defensie
Genmaj. b.d. N. Geerts, tweede
secretaris veteranenbegraafplaats,
contactpersoon veteranen, Monuta
J. Hetebrij RA, penningmeester
financiën, contactpersoon Nederlands
Veteraneninstituut (NLVI)
Mevrouw mr. P.B. Gaasbeek,
bestuurslid juridische zaken,
contracten, reglementen

Raad van Advies

Mevrouw drs. A.M.C. Eijnsink, voorzitter,
initiatiefnemer Veteranenwet
Drs. J.C.G.M. Berends MPA, (tot 1 juni 2024),
voormalig commissaris van de
Koning in de provincie Gelderland
Vice-admiraal B. Boots,
Inspecteur-generaal der Krijgsmacht
Lgen. b.d. J.F.A.M. van Griensven,
voorzitter Veteranen Platform
Bgen. P.G.F. Hoefsloot, directeur
Nederlands Veteraneninstituut (NLVI)
Gen. b.d. T.A. Middendorp, namens
Oorlogsgravenstichting
Mr. W.G.H.M. van der Putten, expert grafrecht
Lgen. b.d. C.J.M. de Veer, namens Vfonds
Dr. D.H.J. Wigboldus, commissaris van de
Koning in de provincie Gelderland (per 19
maart 2025)

2024 JAAR VERSLAG

Wilt u de Stichting Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen
financieel ondersteunen? Neem dan contact op met het
secretariaat: info@veteranenbegraafplaats.org
www.veteranenbegraafplaats.org

Nationale
Veteranenbegraafplaats
Loenen